ชื่อ เรื่องวิทยานิพนธ์ ชื่อผู้ เขียน วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต การแยกและคัด เลือก เชื้อราที่สามารถผลิตแอลพาแมนานซิ เดส นายทรงยศ อนุชบรีดา สาขาวิชาชีววิทยา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อภิญญา ผลิโกมล ประธานกรรมการ อาจารย์ ดร.ดารารัตน์ ทองขาว กรรมการ รองศาสตราจารย์ ดร.พูนศุข ศรีโยธา กรรมการ

บทคัดย่อ

จากการทดลองแยกเชื้อรา และคัดเลือกเชื้อราจากธรรมชาติและที่มีอยู่ในห้องปฏิบัติ–
การจุลชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่สามารถผลิตแอลฟาแมนโนซิเดสได้
โดยแยกเชื้อราจากตัวอย่างดิน มูลสัตว์ น้ำพุร้อน ปุ๋ยหมัก ดินบริเวณข้างกองขยะ แป้งบุกที่
ไม่ได้ฆ่าเชื้อ และอาหารหมักดอง รวมทั้งหมด 52 ตัวอย่าง และเชื้อราจากห้องปฏิบัติการ
จำนวน 43 ตัวอย่าง ทำการแยกเชื้อ โดยใช้อาหารเหลวเพาะเลี้ยงเพื่อเพิ่มปริมาณ
(enrichment media) 2 ครั้ง เป็นเวลา 6 วัน และใช้อาหารเพาะเลี้ยงเชื้อราเพื่อผลิต
แอลฟาแมนโนซิเดส (cultivation media) อีก 1 ครั้ง เป็นเวลา 4 วัน ซึ่งมีแมนแนนจาก
แป้งบุก 0.25% เป็นแหล่งคาร์บอน เพาะเลี้ยงที่ pH 5.0 อุณหภูมิ 45°C บนเครื่องเขย่าความ
เร็ว 200 รอบต่อนาที เป็นเวลา 4 วัน วัดการทำงานของเอนไซม์แอลฟาแมนโนซิเดสโดยใช้
p-nitrophenyl-α-D-mannopyranosideเป็นซับสเตรท บ่มเอนไซม์ที่ 30 °C pH 5.5
เป็นเวลา 4 ชั่วโมง พบว่าเชื้อราที่แยกได้จากดินบริเวณภาควิชาชีววิทยาบริเวณใต้นั้นมะยม ซึ่ง
เป็นไอโซเลต AD-3S มีการทำงานของเอนไซม์ และ specific activity เท่ากับ
1.464 munit/ ml. ของเอนไซม์ และ 7.611 munit/ mg.ของโปรดีน ตามลำดับ เมื่อ
นำเชื้อรามาตรวจลอบดูลักษณะทางสัญฐานวิทยา พบว่า เป็นเชื้อรา Petriellidium sp.
สามารถเจริญได้ดีที่อุณหภูมิ 45°C และ pH ที่เหมาะสมต่อการเจริญคือ 5.5

จากการหาสภาวะที่เหมาะสมต่อการผลิต แอลฟาแมนนิชิเดส พบว่า ความเข้มข้น ของแมนแนน ที่เหมาะสมต่อการผลิตเอนไซม์จาก Petriellidium sp. คือที่ความเข้มข้น 0.7% (พ/v) และผลของแมนแนนและแมนนิส ต่อการผลิตเอนไซม์ พบว่าการเดิมแมนนิส 0.04% (พ/v) ร่วมกับ แมนแนน 0.7% (พ/v) จะช่วยให้การเจริญของเชื้อราในช่วงแรกดีขึ้น แหล่งในโตรเจนที่เหมาะสมต่อการผลิตแอลฟาแมนนิชิเดส คือ (NH4)2504 2.0% (พ/v)และ แหล่งคาร์บอนที่เหมาะสม และนำมาใช้แทนแนนแนนจากหัวบุก คือแป้งข้าวเหนียา ความเข้มข้น 0.6% (พ/v)โดยไม่ต้องเติม แมนนินสเหมือนใช้แมนแนน pH ของอาหารก่อนการเพาะเลี้ยงคือ pH 7.0 เพาะเลี้ยงที่อุณหภูมิ 45°C เป็นเวลา 4 วัน ส่วนสภาวะที่เหมาะสมต่อการทำงานของ เอนไซม์ คือ อุณหภูมิ 55°C pH 6.0 คุณสมบัติต่อการทำงานของเอนไซม์ที่ได้จากเชื้อรา Petriellidium มีความเสถียรช่วงอุณหภูมิ 4°C ถึง 50°C และ pH ในช่วง 5.0 ถึง 8.0 จากการทดลองเก็บรักษาเอนไซม์ โดยการแช่แข็งและเก็บที่อุณหภูมิ 4°C พบว่าการเก็บรักษาที่ อุณหภูมิ 4°C ดีกว่าการแช่แข็ง ระยะเวลาที่เก็บรักษา พบว่าในสัปดาห์ที่ 6 การทำงานของ เอนไซม์ลดลง 6.52 % ของการทำงานเริ่มต้น เอนไซม์มีการทำงานสูงสุดหลังจากหาสภาวะที่ เหมาะสมแล้ว เท่ากับ 35.462 munit/ml. ของเอนไซม์ และมี specific activity เท่ากับ 175.071 munit/mg. ของโปรตีน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright[©] by Chiang Mai University All rights reserved Thesis Title

Isolation and Selection of Mould Capable of \alpha -

Mannosidase Production

Author

Mr. Songyot Anuchapreeda

M.S.

Biology

Examining Committee:

Assist.Prof.Abhinya

Plikomol

Chairman

Lecturer Dr. Dararat

Tongkao

Member

Assoc. Prof. Dr. Poonsook

Srivotha

Member

Abstract

Isolation and selection of moulds from natural and stock cultures of the Microbiological Laboratory, Faculty of Science, Chiang Mai University, which are capable of a - mannosidase production The natural sources of mould, providing 52 samples, were from soils, fermented food, hot springs, dung, non sterile conyannku mannan, manure and soil from the side of rubbish tips. Stock culture provided 43 samples. Moulds from natural sources were isolated using enrichment media, changed twice in 6 days and cultivation media for 4 days. The latter used 0.25% mannan as a carbon source and cultivation was carried out at 45°C, pH 5.0 with shaking at 200 rpm. The supernatant was used for measuring the alpha mannosidase activity p-nitrophenyl-α-D-mannopyranoside as substrate and incubation at 30 C, pH 5.5, for 4 hours. It was found that the mould isolate AD-3S, taken from soil at the Department of Biology, near Otaheite goose-berry bushes, was the best for producing alpha mannosidase.

The enzyme activity and specific activity were 1.464 munit/ml. of enzyme and 7.611 munit/mg. of protein respectively. From the basis of morphological identification, it was shown that isolate AD-3S is Petriellidium sp., the maximum growth takes place at 45°C; the optimum pH is 5.5

It was found that the optimum concentration of mannan for alpha mannosidase production was 0.7% (w/v). It was also found that using a medium containing 0.04% mannose with 0.7% mannan could help growth at first. For optimum enzyme production, the nitrogen source was 2.0% (NH4)2SO4, the most suitable carbon source, used instead of konyannku mannan, was 0.6% glutinous rice flour, the pH of the medium was 7.0 and cultivation was at 45°C for 4 days. The optimized conditions for enzyme activity were 55°C and pH 6.0. The properties of the enzyme from Petriellidium sp. are as follows: the range of temperature and pH stability for the enzyme was from 4 C - 50 C and pH 5.0 - 8.0. For preserving the enzyme, the best conditions are between 4 °C and freezing, but it was found that 4 °C was better than freezing. By the sixth week enzyme activity had dropped by 6.52% in the frist week at 4°C. The maximum enzyme activity and specific activity at optimum conditions, were 35.462 munit/ml. of enzyme and 175.071 munit/mg. of protein